

זהו סיפור שאינו עצוב ואינו שמח, סיפור עובדתי ופשוט, סיפור קצר למדי, אם כי לא הסיפור הקצר ביותר, אודות אחד: אטול אייקים.

ועם כל ההקדמה הזו מוטב שנפנה לאותו הסיפור הפשוט: ובכן, אטול אייקים נולד למשפחה ענייה של 10 ילדים אשר גרה בפרברי עיר גדולה. האם, זיכרונה לברכה, עבדה כמנקה אצל העשירים עד סוף ימי חייה, והאב-שיכור ואבוד, לא הצליח לשמור משרה קבועה בשום מקום, והיה מוצא לעצמו עבודות מזדמנות שהתחלפו משבוע לשבוע.

יום אחד מצא עבודה כמנקה כלובים בקרקס נודד אשר הגיע אל העיר, והודיע שבכוונתו לעזוב עם הקרקס, זו עבודה טובה, אתם יודעים, זו רק ההתחלה, מי יודע לאן יגיע משם, איש תאורה, מנהל הכספים, לעזעזל, מנהל הקרקס עצמו, השמיים הם הגבול, בכל מקרה הוא מבטיח, נשבע בהן צדקו, הוא ישלח כסף מדי חודש בחודשו.

הוא עזב ביום ראשון גשום אחד ולא חזר עוד, והפעם היחידה בה שמעו ממנו היתה כלאחר חודשיים, כאשר שלח להם מכתב ובו נאמר שאינו עובד עוד בקרקס, אך הנו נמצא באיזו עיר זו או אחרת אשר בה נקרה על הזדמנות נהדרת לפתוח עסק שללא ספק יצליח, וכבר בחודש הקרוב, שוב הבטיח-ישלח להם סכומי כסף נאים. הם לא שמעו ממנו עוד, וסכומי הכסף הנאים מעולם לא הגיעו.

אחיו הקטן של אטול אייקים נפטר בגיל צעיר ממחלה, וזמן קצר לאחר מכן נפטרה גם האחות האמצעית בתאונה במפעל הפלדה, אותה התאונה בה נספו עוד כמאה וארבעים עובדים. אחריהם בא תורם של עוד חמישה מהאחים האחרים, אחד אחרי השנייה, הם נפלו כמו זכוכים, מחלות, סיבוכים, תאונות.

אטול אייקים עזב בגיל צעיר. הוא מעולם לא למד קרוא או כתוב, לא קיבל חינוך רשמי, אך יום אחד לאחר שגמל החלטה בלבו, סגר את הדלת מאחוריו, ולא שב מעולם.

חמישים וחמש שנה לאחר מכן, אטול אייקים הנו ראש אחד מארגוני הפשע המאורגן הגדולים ביותר בעולם. יש לו מאה אחוזות בכל יבשת, שדות תעופה ובתי הימורים, ואוסף של מכוניות עתיקות שרק שוויו הוא בלבד, יכול בודאי להאכיל את חצי מיבשת אפריקה. כמו כן אפשר להגיד באופן מטאפורי, שאטול אייקים מחזיק בכיסו את ראשי המשטרה החשובים ביותר, ובאופן לא מטאפורי שהוא אדם חסין, והכוונה כאן בעיקר לחסינות מ"הטרדות ממשלתיות", חוקתיות.

אטול אייקים לא צורך מוצרי חלב, ולא אוכל ביצים. הוא מצחצח את שיניו שלוש פעמים ביום, ופעם בשנה רוחץ באמבטיית חלב ואז בשמן זית. אין לו ציפיות רבות מהחיים. הוא אדם מעשי אשר יודע להעריך סיגר טוב. הוא איש עסקים ממולח ללא ספק, בעל מצפון כאשר קוראות לכך הנסיבות, וחסר מצפון כאשר מתבקש ממנו הדבר.

הדברים פשוטים מאוד בעיניו, הוא לא אוהב לשחק משחקים והוא אינו מתחבא מאחורי תדמית של אדם שהוא לא. אטול אייקים איננו אדם טוב, אך גם איננו אדם רע. הוא אדם אשר הנסיבות הביאו אותו להיות מי שהוא היום.

מאות כתבים מנסים להשיג עמו ראיון, ולו הקצר ביותר כבר עשרות שנים. אך רק אחד הצליח במה שכולם רק חלמו עליו; ראיון בלעדי של רבע שעה עם אטול אייקים. עשר שאלות, עשר תשובות קצרות, שקולות. לא ידוע מדוע בחר אטול אייקים דווקא באותו הכתב, אך לתאוריות שעומדות מאחורי המעשה אין סוף.

ומלבד כל זה, יש לו גם לאטול אייקים, סוד. סוד שעליו אף אחד לא יודע, כן, הוא יקח אותו איתו אל הקבר. כי זהו סוד מאותו הסוג שעלול לגרום לאירועים אשר עלולים להביא לתוצאות בלתי הפיכות- אם יתגלה. ומי צריך את זה? אף אחד. בעיקר לא אטול אייקים.

אז יש עליו לנעול את הסוד בדממה של נצח בתוך מחשבותיו הוא בלבד. ואכן, הנטל של מטען שכזה הוא כבד, והמחיר שאדם משלם בשביל העול הזה הוא גבוה, וכך ישנו הקושי להלך בזקיפות, הגב מתכופף, הברכיים פקות, הלב נרעד, הידיים נחלשות, הסבל הזה לא נותן מנוחה. אם כן לא קשה לנו להבין מדוע נאלץ אטול אייקים להיתמך בזוג קביים, אך לאלה שאין להם את הפריבילגיה של הידיעה שיש לקורא או למספר- זהו עניין תמוה, מדוע משתמש אדם בריא לכל הדיעות בעזרי הליכה? אבל אף אחד לא מעיז לשאול. לא את אטול אייקים. על כן יש לקבל את זה פשוט כמציאות קיימת, וכך עושה העולם, אם כי את התאוריות הרבות שסובבות גם את הנושא הזה אי אפשר למנוע מלצוץ, והן- כמו שאפשר לנחש- רבות.

יום אחד חלם אטול אייקים שבאשר ילחש את סודו לתוך צנצנת זכוכית, יניחה בתוך קופסת עץ ואת הקופסא יכניס לעוד קופסא, ואז לתוך קופסת עץ שלישית, ואז יחפור בור עמוק עמוק ויקבור במעמקי את הקופסא, אז יקבר גם סודו והנטל יוסר ממנו. הוא מעולם לא הוציא את הדבר לפועל, אולי כי לא האמין בחלומות, ואולי מכיוון שבמעמקי לבו לא רצה באמת לשכוח את סודו. אולי רצה שמישהו עוד ידע עליו יום אחד. מתוך הסקרנות הטבעית של האדם, ואולי גם מתוך הרצון הטבעי לסייע המחשבה שלנו אומרת, שתף אותנו במסתורין הזה, בן אדם, כך תרווה את הסקרנות הבוערת, וגם תפרוק מעלייך את העול הזה, הטל אותו גם על כתפיים אחרות, וקל יותר יהיה לצעוד. אך במשיכת כתפיים אנו נאנחים, משלימים עם הטבע של כל הרזים שמעצם היותם מה שהם- מסתורין, עליהם להישאר סתומים, בגדר חידה.

ואם האיש הזה שאנו לא יודעים עליו הרבה- לא באמת מיודעים עם רקמות נפשו, אותן הרקמות הרכות שבונות את יסודות האדם, אנו יודעים עליו רק כמה עובדות פשוטות, יבשות- מחליט להמשיך ולשמור לעצמו את התעלומה הזו, ובכן, זהו עניינו. הסוד ואיתו גם הנטל הם שלו בלבד

לשאת, וקרוב לודאי שלעולם לא נדע אם אי פעם חשף את מערומיו בפני עוד נפש אחרת, ואם כן, למי סיפר, ובסופו של דבר- מהו בעצם הסוד.
אך מכיוון שאין עוד מה להוסיף בנושא, והרי הבטחנו סיפור קצר למדי (אם כי לא הקצר ביותר), נאלץ לסיים כאן את הסיפור הזה שאינו עצוב ואינו שמח, סיפור עובדתי ופשוט, אודות אחד: אטול אייקים.